JEDEN DEN IVANA DĚNISOVIČE

Den začíná v 5 hodin budíčkem. Okno je na prst zamrzlé a na stropě je jinovatka. Vězeň Š. č. 854 - Šuchov obvykle vstává mezi prvními, ale dnes se mu nechce. Hned ale přijde dozorce a řve na něho, že ho dá do korekce, což je kamenné vězení, kde se netopí a kde i v létě je mráz několika stupňů. Naštěstí potřebovali jen umýt podlahu, a tak to přežil bez úhony. Poté spěchal do jídelny na ranní příděl řídké, rozvařené kaše. Jelikož se necítil dobře, chtěl na marodku. Doktor ale už 2 marody uznal, a tak mu nezbylo nic jiného než jít pracovat. V baráku, kde spala jeho 104. parta, si oblékl, vše co měl, schoval denní příděl chleba a cukru a běžel na nástup. Po přepočítání a přísných kontrolách šli skrz dvojitou bránu na pracoviště. Musí jít v pěticích, ruce za zády a ještě musí mlčet.

V táboře je složitá struktura vězňů, všude kvetou různé úplatky podle toho, co komu přijde v balících z domova. Jedině díky tomu se dá přežít. Šuchov ale balíky nedostává, protože nechce obírat vlastní rodinu, která je už tak dost chudá. Je zde už osmým rokem, a tak ví jak si přivydělat. Dozorci nenutí vězně k práci, každou partu nutí spoluvězeň-parťák, za cokoliv je trestána celá parta.
Šuchov má právo napsat ročně 2 dopisy, z domova dostává taky 2. Jeho žena popisuje, jak se mění život na ruském venkově, a Šuchov nemůže pochopit, že od války nepřibila v kolchozu ani 1 živá duše. Všichni odcházejí do továrny ve městě, na rašelinu nebo žijí na vesnici, ale pracují jinde. Se sezónními pracemi se přestalo.

104. parta bude dnes na staveništi zdít budovu elektrárny. Vozí cihly, písek a vodu, jenže ,než ji přinesou, zmrzne, a tak musí rozhřívat sníh. Ihned po oznámení polední pauzy na oběd se všech 11 part okamžitě rozeběhlo do jídelny, kam se však vejdou jen 2. Proto stojí frontu, vyhazují ostatní, aby po najedení byli sami vyhozeni, vždyť každý se chce zahřát. Kuchař vydává misky s kaší, ale Šuchov vzal kuchařovi 2 navíc, a tak mu parťák jednu dal. Při jídle většina vězňů vylizuje misky a jí v čepicích, on však neztrácí svou hrdost a chová se podle pravidel civilizace.

Po obědě pracovali jak o závod, přestože museli všechno nosit do patra. Po odbytí konce směny ještě zbyla malta, a proto šetřivý Šuchov zdil dál. Potom jen tak tak stihl doběhnout k bráně na počítání. Cestou, i přes neustále popohánění od dozorců, šli pomalu. Jakmile ale spatřili na obzoru jinou partu, začali utíkat, jen aby byli dříve u prověrek, ve výdejně balíčků a v jídelně. Šuchov šel držet místo ve frontě na balíčky svému spoluvězni, aby za to dostal jeho příděl kaše.
Na schodech před jídelnou byla pořádná tlačenice, do které vězeňská služba tloukla holemi a postupně je pouštěla po partách.

Při jídle Šuchov nenaříká na nic, na dlouhodobý trest, na dlouhý a namáhavý den, ani na to, že se bude zase dělat i v neděli. Teď si myslí: přežijem to, všechno přežijem. Jídlo si výjimečně vychutnával, vždyť to je ta ona, ta kratičká chvíle, pro kterou vězeň žije! Potom si vzal příděl chleba a šel si ke spoluvězni koupit tabák. Po dvou prověrkách mohl konečně spát. Usínal úplně spokojen. Tolik věcí se mu dne poštěstilo: nezavřeli ho do korekce, v poledne ulil kaši, zdilo se mu jedna radost, navečer si přivydělal a koupil si tabák. A nerozstonal se, zahnal nemoc.
Minul den, ničím nezkalený, skoro šťastný. A takových dní bylo v jeho trestu 3650.